

Inhoud:

<i>Vredesopbouw vanuit religie en interreligieus denken: de noodzaak van een genderperspectief</i>	1
<i>1325 10+: Een ogenblik om bij stil te staan</i>	3
<i>Nieuws</i>	7
<i>Achtergrondinformatie</i>	9
<i>Kalender</i>	11

Vredesopbouw vanuit religie en interreligieus denken: de noodzaak van een genderperspectief

Verslag van de consultatiebijeenkomst van 13-16 september 2010 in Nicosia, Cyprus

Door Merle Gosewinkel

Er komt steeds meer erkenning voor de rol die religie speelt in conflicten, niet alleen als oorzaak van een conflict, maar ook meer en meer als een manier om conflicten te boven te komen. Dit resulteert in een groeiend aantal vredesinitiatieven op religieuze of

interreligieuze basis. Hoewel de meeste publieke aandacht uitgaat naar de aspecten in een godsdienst die vrouwen onderdrukken, kunnen spiritualiteit en geloof ook een stuwende kracht zijn voor activistes die zich inzetten voor vredesopbouw.

Met de 10de verjaardag van VN-veiligheidsraadresolutie 1325 in aantocht, voelde IFOR's Women Peacemakers Program (WPP) de noodzaak om de driehoek 'religie, vredesopbouw en gender' dieper te beschouwen door te analyseren waar de raakvlakken liggen tussen de drie. Dit ook om

het belang te benadrukken van een genderperspectief in huidige religieus of interreligieus gebaseerde vredesinitiatieven.

Daarom organiseerde IFOR's WPP een driedaagse consultatiebijeenkomst met 35 activistes uit 21 verschillende landen, die verschillende religies en geloofsovertuigingen vertegenwoordigden. De groep bestond uit een inspirerende mix van progressieve

vrouwelijke theologen, mensenrechten-activistes en vredesactivistes.

Aan het begin van de consultatiebijeenkomst brachten de deelnemers in kaart wat enerzijds de positieve aspecten zijn van religie in relatie tot gender, en anderzijds de problemen die vrouwen tegenkomen binnen hun respectieve religies en geloofsovertuigingen. Bij het uitwisselen van de gegevens – zowel positieve als negatieve – tijdens de groepsdiscussies, was men verbaasd te zien hoeveel overeenkomsten er zijn tussen de verschillende godsdiensten op het gebied van normen en waarden met betrekking tot gender.

Een terugkerend onderwerp in de discussie waren de bestaande hiërarchische en seksistische structuren in de meeste religies, die op hun beurt bepalend zijn voor de uitsluiting van vrouwen uit leidinggevende posities binnen de religieuze gemeenschappen. De vrouwen benadrukten ook hoe binnen deze structuren de religieuze teksten vanuit een mannelijk dominant standpunt geïnterpreteerd worden en hoe onderdrukkende tradities vaak versmelten met de godsdienst. Het losmaken van religie uit onderdrukkende culturele praktijken, door het herinterpreteren van religieuze teksten vanuit een vrouwelijk perspectief, werd besproken als een goede manier om deze praktijken tegen te gaan. In samenhang hiermee werden educatie en training genoemd als bijkomende strategieën voor vrouwen om binnen hun respectieve godsdiensten meer macht te verwerven – veel deelnemers zeiden dat vrouwen zouden moeten beginnen met zelf de religieuze teksten te lezen, in plaats van blindelings te vertrouwen op wat mannelijke religieuze leiders hen zeggen.

Bij de discussie over de raakvlakken tussen gender, religie en vredesopbouw kwam duidelijk naar voren dat vrouwen goed

aanwezig zijn in (op geloof gebaseerde) vredesinitiatieven in het veld, maar dat hun aantal snel mindert als er gekeken wordt naar hogere niveaus van besluitvorming, hetgeen dus te wijten is aan structuren die vrouwen uitsluiten. Een instrument als VN-Veiligheidsraadresolutie 1325 maakt jammer genoeg de situatie voor vrouwen aan de basis niet vanzelfsprekend makkelijker, bevestigden veel van de deelnemers. Dat komt niet alleen vanwege het feit de Resolutie 1325 niet erg bekend is in het veld, maar ook door een soms geringschattende houding ten opzicht van de Resolutie. Zoals een deelnemer het uitdrukte: “Mensen in het veld zeggen: *“Er zijn zoveel andere wetten die niet nageleefd worden, waarom zouden we 1325 dan eerbiedigen?”* Veel vrouwen vertelden hoe zij creatieve en vernieuwende methodes inzetten om hun zaak te bepleiten door middel van een ‘achterdeurstrategie’, zoals het zoeken van invloedrijke medestanders in het huidige systeem, die hun en hun eisen willen steunen. Een deelnemer uit Liberia vertelde hoe tijdens de burgeroorlog het de gelovige vrouwen – Christen en Moslim – waren die besloten om bij elkaar te komen en tegen de oorlog te ageren met geweldloze actie.

Steeds opnieuw benadrukten de deelnemers – naast hun zware kritiek op de uitsluiting van vrouwen in de godsdienst en de dreiging van religieus fundamentalisme – dat het juist vaak iemands geloof is, dat haar door de donkerste dagen heen helpt. Voor veel van de vrouwen is het hun spiritualiteit die maakt dat zij in opstand komen en de onrechtvaardigheden in hun maatschappij bestrijden.

Ofschoon de deelnemers benadrukten dat activistes voor vrouwenrechten kritisch moeten staan tegenover godsdienst, onderstreepten zij ook dat de godsdienst zelf niet het probleem is. Het zijn veeleer de interpretatie en het misbruik van de religie die vrouwen tot slachtoffer en

ondergeschikte maken en die moeten worden benoemd en bestreden.

De laatste dag van de consultatiebijeenkomst was gewijd aan het bedenken van strategieën om de discussies van de voorgaande dagen om te zetten in praktische suggesties en acties. Educatie en training werden genoemd, evenals het betrekken van progressieve mannen als bondgenoten bij het werk aan op geloof gebaseerde vredesopbouw die meer gendergevoelig is.

Een terugkerend punt in deze discussies was de steun die vrouwen elkaar kunnen geven, door een eigen ruimte te zoeken waar zij kunnen netwerken, informatie en ervaringen uitwisselen en zich kunnen organiseren. In dat opzicht zag de groep deze bijeenkomst op zichzelf al als een begin van zo'n steun- en activistennetwerk. De binding tussen de vrouwen was opmerkelijk, gezien de korte tijdsduur, en velen van hen gaven aan hoe zij zich gesterkt voelden doordat zij hun verhalen konden delen met al deze vrouwen uit verschillende landen en culturen en religieuze achtergronden. Of, zoals een van de vrouwen het stelde aan het slot van de consultatiebijeenkomst: *"Ik voel me alsof ik de hele wereld over gereisd heb."*

De uitkomsten van al deze vruchtbare gesprekken, zullen in een WPP-verslag worden samengevat en, samen met strategieën voor vervolgstappen, later dit jaar gepubliceerd worden.

1325 10+: Een ogenblik om bij stil te staan

Door José de Vries

VN-Veiligheidsraadresolutie 1325 bestaat 10 jaar

Op de Internationale Vrouwendag van maart 2000 erkende de VN-Veiligheidsraad in een Verklaring van de President het verband tussen duurzame vrede en gendergelijkwaardigheid.¹ Na een intensieve lobby van vrouwenorganisaties bevestigde de Veiligheidsraad zeven maanden later, op 31 oktober, die link tussen vrouwen, vrede en veiligheid door het aannemen van VN-Veiligheidsraadresolutie 1325 (UNSCR 1325). Deze resolutie erkent de verscheidenheid aan rollen die vrouwen spelen in processen van conflict en vredeopbouw. Vrouwen en kinderen lijden het meest onder gewapende conflicten, maar toch zijn zij ook actieve 'aanjagers van verandering' (agents of change) die op elk niveau betrokken moeten zijn bij vredesprocessen.

Resolutie 1325² van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties roept op tot:

- Deelname van vrouwen aan alle niveaus van vredesprocessen en veiligheidsbeleid, op alle terreinen van besluitvorming;
- Bescherming van vrouwen en kinderen in oorlog en situaties van conflict en daarna;
- Het invoeren van een genderperspectief in vredesonderhandelingen, vredesactiviteiten en veiligheidsbeleid

Deze resolutie was de allereerste poging van de lidstaten om het begrip genderperspectief

¹

<http://www.un.org/womenwatch/ianwge/taskforces/wps/history.html>

²Meer informatie over Resolutie 1325 vindt u bijvoorbeeld op:

http://www.peacewomen.org/themes_theme.php?id=15&ubtheme=true

op te tillen naar het niveau van vredesopbouw en het voorkomen van gewapende conflicten³.

In 2008 volgde in Resolutie 1820 een erkenning van het directe verband tussen het wijdverbreid en/of systematisch gebruik van seksueel geweld als instrument in gewapende conflicten en het handhaven van internationale vrede en veiligheid. Vervolgens werden de resoluties 1888 en 1889 in 2009 aangenomen, waarmee het belang van 1325 nog eens werd onderstreept.

Oktober 2010 staat nu in het teken van het 10-jarig bestaan van 1325, wat aanleiding geeft tot vragen als 'Wat is er tot nu toe bereikt?' 'Heeft de visie van 1325 geleid tot concrete effecten voor de gewone vrouw?'

Om de visie van Resolutie 1325 ten uitvoer te kunnen brengen, drukte de toenmalige Secretaris Generaal van de VN, Kofi Anan, de lidstaten op het hart om nationale actieplannen (NAP's) te ontwikkelen, die voor ieder land een handleiding konden zijn bij het evalueren en rekenschap afleggen van de implementatie van 1325⁴.

Tot nog toe hebben 23 landen een NAP ontwikkeld, waarvan de meeste in Europa⁵. Desalniettemin is er nog steeds een kloof

3

http://www.un.org/womenwatch/ianwge/taskforces/wps/national_level_impl.html

⁴ UN-INSTRAW heeft een kaart ontwikkeld die informatie geeft over de ontwikkeling, implementatie, controles en evaluatie van de gepubliceerde Nationale Actieplannen voor Resolutie 1325. Daarnaast bevat de kaart de voornaamste feiten, literatuurverwijzingen en adresgegevens van mensen die in de betreffende landen werken aan 1325. U vindt de door UN-INSTRAW ontwikkelde kaart op: <http://www.un-instraw.org/peace-and-security/knowledge-management/unscr-1325-national-action-plan-map.html>

⁵ Landen die op dit moment al een Nationaal Actieplan voor de implementatie van Resolutie 1325 hebben ontwikkeld zijn: België, Bosnië-Herzegovina, Canada, Chili, Democratische Republiek Congo, Denemarken, de Filipijnen, Finland, Ivoorkust, IJsland, Liberia, Nederland, Nepal, Noorwegen, Oeganda, Oostenrijk, Portugal, Rwanda, Sierra Leone, Spanje, het Verenigd Koninkrijk, Zweden en Zwitserland. (Bron: PeaceWomen: <http://www.peacewomen.org/pages/about-1325/national-action-plans-naps>)

tussen beleid en praktijk, ook in de landen die wel een NAP hebben gemaakt. Vrouwen nemen nog steeds niet voldoende deel aan vredesprocessen, hun behoefte aan bescherming wordt nog altijd niet volledig in acht genomen en in vredesonderhandelingen wordt vaak nog veel te weinig rekening gehouden met werkelijke genderaspecten. Dit weerspiegelt een gebrek aan serieuze politieke wil om 1325 te implementeren.

In veel van de NAP's, zo niet in alle, wordt het begrip veiligheid nauwkeurig gedefinieerd als zijnde de fysieke veiligheid en wettelijke zekerheid van vrouwen en mannen. Dit sluit bredere definities uit, waarin bijvoorbeeld sociaal-economische aspecten zouden zijn opgenomen, zoals het vrijwaren van vrouwen van elke vorm van structureel geweld, bijvoorbeeld armoede. Zo stelt het Nederlandse NAP dat veiligheid een breder concept is, dat samenwerking vereist met een breed veld van actoren in verschillende sectoren van de samenleving, maar het plan zelf richt zich daar verder niet op (p.12⁶).

Voor een deel komt dit doordat traditionele ideeën over veiligheid nog de overhand hebben, en door het feit dat deze traditionele ideeën ook al een breed spectrum van onderwerpen beslaat (diplomatie, vredesmissies, wederopbouw, enz.) waardoor het behoorlijk moeilijk wordt om te zorgen dat 1325 in alle aspecten wordt aangepakt. Maar, de huidige 'verkokerde' benadering heeft het risico dat het onderwerp 'gender' een zaak wordt van 'toevoeging' aan al bestaande benaderingen voor vredesactiviteiten, in plaats van dat het deze activiteiten werkelijk verandert vanuit een genderperspectief – en vandaar veel effectiever zou zijn⁷.

⁶ Nederlands Nationaal Actieplan 1325 – Op de bres voor Vrouwen Vrede Veiligheid. Te downloaden van: <http://www.ifor.org/WPP/nap-1325%20Dutch.pdf>

⁷ Uit: Militarisme, Veiligheid en Vrede: 1325 – Problemen en Kansen in Nationale Actieplannen, Vredespaleis, Den Haag, door Isabelle Geuskens, te downloaden via: <http://www.ifor.org/WPP/stories.htm>

Aanbevelingen

Tijdens de afgelopen 10 jaar is het belang van 1325 steeds meer erkend, hetgeen een belangrijke stap in de goede richting is. Vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, academici, vertegenwoordigers van regeringen en de VN en veel andere actoren hebben tijd en energie gestoken in het ontwikkelen en verspreiden van aanbevelingen voor het beter implementeren van 1325⁸. Men is het er over eens dat er voor echte implementatie concrete, meetbare en tijdgebonden programma's nodig zijn, dat er menskracht en geld voor moet komen en evaluatietechnieken met gepaste, goed doordachte indicatoren⁹.

Toch is het niet voldoende dit alleen maar te constateren. Een van de grootste problemen met betrekking tot de implementatie is het gebrek aan sterke politieke wil om 1325 volledig en van harte in te voeren. Daarbij hebben de meeste pogingen op het gebied van implementatie zich gericht op de bescherming van vrouwen en veel minder op het bevorderen en ondersteunen van leiderschap van vrouwen bij vredesopbouw en conflictoplossing, zoals te zien is in bestaande VN-programma's voor 1325 alsook in het mandaat van de Speciale Vertegenwoordigster Wallström en het door UNIFEM beheerde fonds van de VN. Bij

⁸ Voor enkele van deze uitstekende aanbevelingen, kunt u bijvoorbeeld kijken op:
<http://www.eplo.org/documents/Recommendations1325edJan.pdf>
<http://www.usip.org/files/1325.pdf>
http://www.huntalternatives.org/download/1471_unscr_1325_recommendations.pdf
http://www.peacewomen.org/security_council_monitor/indicators
http://www.realizingrights.org/pdf/24Apr09_Meeting_Report_Increasing_Momentum_for_UNSCR%201325_National_Action_Plans.pdf
http://www.un.org/womenwatch/osagi/cdrom/documents/N_eeds_Assessment_Africa.pdf
<http://www.hrw.org/en/news/2008/05/14/un-security-council-resolution-1325-recognizing-women-s-vital-roles-achieving-peace>
<http://www.iansa.org/women/bulletin8/1325-future.htm>
<http://blogs.reuters.com/great-debate-uk/2009/06/19/un-resolution-on-women-peace-and-security-anniversary-worth-celebrating/>

⁹
http://www.peacewomen.org/portal_resources_resource.php?id=896

steunbetuigingen, zoals het voornemen van Zweden om het kantoor van Wallström te steunen, ging het meer over het bestrijden van geweld dan over het bevorderen van vrede onder leiding van vrouwen¹⁰. WPP vindt het dan ook van wezenlijk belang dat er meer aandacht wordt besteed aan het bevorderen van leiderschap van vrouwen, evenals aan het ondersteunen van vredesinitiatieven van vrouwen.

WPP beschouwt het ontbreken van de noodzaak om verantwoording af te leggen als een ernstige handicap bij het zorgen voor politieke wil om de resolutie te implementeren. Zoals de Adviesgroep van het Maatschappelijk Veld voor Vrouwen Vrede en Veiligheid¹¹ suggereert, zouden de Secretaris Generaal van de VN en vooral de VN-veiligheidsraad individuele landen en niet-statelijke actoren verantwoordelijk moeten houden voor hun acties bij het voorkomen en aanpakken van seksueel geweld, hetgeen betekent dat ze zich zelf onthouden van misbruik, vervolging instellen tegen individuen die zich aan zulke praktijken bezondigen en actieve stappen nemen voor bescherming. Er zou een zwarte lijst moeten komen van landen en niet-

¹⁰ Uit: "The politics of peace: SCR 1325 at 10" by Lyric Thompson, te downloaden van:

<http://www.opendemocracy.net/5050/lyric-thompson/politics-of-peace-taking-stock-of-progress-at-10th-anniversary-of-1325>

¹¹ In maart 2010, richtten de Verenigde Naties de Adviesgroep van het Maatschappelijk Veld voor Vrouwen Vrede en Veiligheid op (the Civil Society Advisory Group on Women, Peace, and Security, CSAG) die de Secretaris Generaal en de Hoge Stuurgroep van VN-organisaties moet adviseren bij een samenhangende en gecoördineerde benadering voor het beschermen van vrouwenrechten gedurende gewapende conflicten en voor het bevorderen van hun volledige deelname bij het voorkomen van conflicten, bij vredesopbouw en bij processen van wederopbouw. De CSAG heeft een stel werkdokumenten voorbereid met concrete aanbevelingen voor actie op de onderwerpen: (a) deelname van vrouwen en vrouwelijk leiderschap in de VN en bij vredesprocessen; (b) betrekken van het maatschappelijk veld bij vredesopbouw; (c) voorkomen en tegengaan van seksueel geweld tegen vrouwen die vanwege conflicten gevlucht zijn; (d) bevorderen van Nationale Actieplannen, regionale actieplannen en werkverbanden (o.a. stedenbanden) op het terrein van vrouwen, vrede en veiligheid en (e) middelen voor vrouwen, vrede en veiligheid. Bron: http://www.peacewomen.org/portal_resources_resource.php?id=673

statelijke organen die in gebreke blijven om een minimumstandaard te handhaven, als een soort "schandpaal"¹².

Hoop

De resultaten van het afgelopen decennium hebben laten zien dat er nog een lange weg te gaan is. Toch is er wel enige hoop. De Algemene Vergadering van de VN stemde op 2 juli 2010 unaniem voor het vormen van een nieuwe eenheid, UN Women (VN-Vrouwen) genaamd, om het proces te versnellen en de noden van vrouwen en meisjes wereldwijd tegemoet te komen. UN Women zal worden geleid door Michelle Bachelet. Tenminste 500 miljoen dollar – het dubbele bedrag van de huidige budgetten van DAW, INSTRAW, OSAGI en UNIFEM samen – wordt door de Lidstaten gezien als de minimum investering die nodig is voor UN Women¹³.

Ook wordt in het Wereldbevolkingsrapport 2010 van het Wereldbevolkingsfonds (UNFPA) de aandacht gericht op de effecten die conflicten en langdurige humanitaire noodsituaties hebben op vrouwen en meisjes, en laat het zien waarom de ontwikkelingswereld zich moet bezig houden, en serieus moet bezig houden, met conflicten. Hoewel de vooruitgang maar langzaam is, komt er tenminste meer aandacht voor vrouwen in vrede en conflicten.

Het tienjarig bestaan van 1325 moet worden gebruikt als een moment van bezinning en het nadenken over een constructieve weg vooruit. De lessen uit het afgelopen decennium zijn vastgelegd – en we hebben niet nog meer aanbevelingen, documenten of resoluties nodig. We hebben echte politieke wil nodig voor het implementeren van 1325 en zijn zusterresoluties 1820, 1888 en 1889. Dit moet zichtbaar en meetbaar worden in de resultaten in het veld, door concrete aantallen van minder

verkrachte vrouwen, meer vredesinitiatieven van vrouwen die gesteund worden, minder vrouwen die lijden onder discriminatie, meer vrouwen die een betekenisvolle rol spelen in vredesprocessen en in het gelijk waarderen van politiek leiderschap van zowel vrouwen als mannen.

Dit is een voorwaarde voor sociale rechtvaardigheid en gendergerechtigheid, die voor zowel vrouwen als mannen gelden. Alleen op die manier kunnen we een vreedzame samenleving vormen, die is gebouwd op recht, vrijheid en vrede voor allen.

Resolution 1325 (2000)

Adopted by the Security Council at its 4213th meeting, on 31 October 2000

The Security Council,

Recalling its resolutions 1261 (1999) of 25 August 1999, 1265 (1999) of 17 September 1999, 1296 (2000) of 19 April 2000 and 1314 (2000) of 11 August 2000, as well as relevant statements of its President, and recalling also the statement of its President to the press on the occasion of the United Nations Day for Women's Rights and International Peace (International Women's Day) of 8 March 2000 (SC/6816),

Recalling also the commitments of the Beijing Declaration and Platform for Action (A/52/231) as well as those contained in the outcome document of the twenty-third Special Session of the United Nations General Assembly entitled "Women 2000: Gender Equality, Development and Peace for the Twenty-First Century" (A/S-23/10/Rev.1), in particular those concerning women and armed conflict,

¹² Uit: Werkdocument voor het voorkomen en aanpakken van Seksueel Geweld tegen Vrouwen die voor Conflicten op de Vlucht zijn, door Donald Steinberg. Te downloaden van:

http://www.peacewomen.org/portal_resources_resource.php?id=673

¹³ Uit: <http://www.unwomen.org/faq/#budget>

Nieuws over de Regionale Strategie van WPP

Door Dorothy Attema

Sinds 2006 is WPP haar werk aan het decentraliseren, met als doel om vredesactivistes te helpen krachtiger te worden, het werk te verduurzamen en een regionaal netwerk op te bouwen van activisten voor vrouwelijke macht in vredesopbouw. Om dit doel te bereiken zijn er regionale programma's voor training en professionalisering georganiseerd met betrekking tot gendergevoelige actieve geweldloosheid en is gewerkt aan de versteviging van netwerken tussen Zuid-Zuid en Zuid-Noord, waarbij succesvolle methodes konden worden uitgewisseld.

Voor het vergroten van effectiviteit, eigenaarschap en duurzaamheid heeft WPP sinds 2006 een regionale strategie ontwikkeld om haar werk te decentraliseren. Dit proces vereiste van WPP veel flexibiliteit en aanpassingsvermogen teneinde haar

doelstellingen - professionalisering en overdragen van macht - te kunnen bereiken.

Sinds 2007 is in Afrika het Regionale Bureau van WPP gevestigd. Dit Regionale Bureau is er in geslaagd netwerken op te bouwen en vrouwen te trainen in 33 Afrikaanse landen¹⁴. Afrika is een continent vol conflicten en met patriarchale structuren op alle niveaus. In processen van besluitvorming in vredesopbouw en overgangsrecht, die werkbare oplossingen voor conflicten en crises proberen te vinden, staan vrouwen aan de zijlijn of ze zijn er helemaal niet bij betrokken. Zelfs als er in theorie quota zijn voor het aantal vertegenwoordigende vrouwen, dan nog worden die in de praktijk nauwelijks gehandhaafd. En wanneer vrouwen wel een kans hebben om deel te nemen, kunnen sommigen nog niet veel doen omdat zij niet beschikken over voldoende informatie over essentiële instrumenten of methodes, zowel nationaal, regionaal als internationaal. Vrouwen hebben vaak geen gelegenheid om ervaringen uit te wisselen of kennis te nemen van strategieën en werkbare methodes die zij zouden kunnen gebruiken om hun argumenten kracht bij te zetten. Als zij wel over deze methodes konden beschikken, zou dat er toe leiden dat de onderwerpen die vrouwen en meisjes aangaan op de juiste manier zouden worden opgenomen in politieke besluitvorming en wetgeving.

De komende jaren zal WPP-Afrika een essentiële rol moeten spelen bij het krachtiger maken van vrouwen en er

¹⁴ Die landen zijn: Kenia, Soedan, Ethiopië, Oeganda, Eritrea, D R Congo, Burundi, Rwanda, Senegal, Gambia, Guinee Bissau, Guinea, Sierra Leone, Liberia, Ivoorkust, Ghana, Togo, Benin, Mauritanië, Nigeria, Mali, Zuid Afrika, Malawi, Lesotho, Swaziland, Zambia, Zimbabwe, Kameroen, Madagascar, Angola, Namibë, de Centraal Afrikaanse Republiek, de Seychellen.

voor moeten zorgen dat gendergevoelige actieve geweldloosheid een toegankelijk alternatief instrument wordt voor vredesopbouw, als de vrouwen van Afrika opstaan om duidelijk te maken wat vrede voor hen betekent.

In de volgende fase, van 2011 tot 2015 zal WPP zich in haar regionale strategie meer richten op Azië, het Midden Oosten, de Kaukasus en de Balkan, de Pacific en Latijns Amerika. In 2011 zal WPP pogen om nauwer samen te werken met het bestaande netwerk van WPP-Azië om samen te bepalen hoe we verder gaan en hoe we kunnen zorgen voor effectiviteit, eigenaarschap en duurzaamheid bij de opbouw van een regionale beweging voor gendergevoelige, actieve geweldloosheid in Azië. We hopen dat we door een methode van stevige samenwerking tot een goede relatie kunnen komen van wederzijds partnerschap. We hopen dat in dit proces het WPP-netwerk de drijvende kracht zal worden achter ontwikkelingsprojecten in Azië in alle fases, van planning tot implementatie en evaluatie. In alle andere regio's zal WPP verder gaan met het uitbouwen van haar samenwerkingsverbanden door gezamenlijke activiteiten en acties met de belanghebbenden.

Meer informatie over de activiteiten van WPP en het regionaliseringsproces zullen worden gepubliceerd in de komende Grenzen Overschrijden.

WPP Train-de-Trainers-cyclus Geweld te boven komen – Onderzoek Mannelijkheid, Geweld en Vrede

Gender ligt aan de wortels van oorlog en vrede en er komt steeds meer erkenning voor het feit dat ook het punt van mannelijkheid moeten worden aangepakt op het terrein van vredesopbouw en actieve geweldloosheid. WPP is er van overtuigd dat, om culturen van oorlog en geweld te kunnen transformeren, vrouwelijke vredesactivisten samen met mannelijke bondgenoten hieraan moeten

werken. In 2009 begon WPP een proef Train-de-Trainers (ToT), getiteld 'Geweld te Boven Komen – Onderzoek Mannelijkheid, Geweld en Vrede' voor 19 mannen, activistische pioniers, uit 17 landen. Nadat zij thuisgekomen waren, na het eerste deel van de training, zetten de deelnemers een vervolgactiviteit op en voerden deze ook uit, met ondersteuning van een vrouwelijke vredesactiviste. Het tweede deel van de training vond plaats in juli in 2010 in Manilla, met dezelfde deelnemers die terugblikten op hun vervolgactiviteit en dieper ingingen op de onderwerpen die in het eerste deel aan de orde waren gekomen.

Het verslag van de eerste ToT staat nu op het internet, het verslag van het tweede deel volgt later dit jaar.

Het verslag van het eerste deel van de training vindt u op:

http://www.ifor.org/WPP/education_skills.htm

Voor een directe link naar het verslag kunt u gaan naar:

http://www.ifor.org/WPP/Report_ToT2009_web.pdf

Canada neemt een Nationaal Actieplan voor Resolutie 1325 aan

Op 5 oktober 2010 lanceerde Canada zijn Nationale Actieplan (NAP) voor het implementeren van VN-veiligheidsraadresolutie 1325 en verwante resoluties van de Veiligheidsraad. Dit Actieplan moet de regering van Canada tot gids zijn bij het uitvoeren van deze resoluties over Vrouwen, Vrede en Veiligheid, waarin de ervaringen van vrouwen en meisjes in conflicten en na conflicten erkend worden en aan hun behoeften tegemoet gekomen wordt. Ook is het NAP bedoeld ter vergroting van de mogelijkheden voor Canada om getroffen bevolkingsgroepen te beschermen en te steunen tijdens alle fasen van vredesoperaties (handhaven, vredesopbouw, vrede sluiten, vrede afdwingen, voorkomen van conflictescalatie, bemiddeling en stabilisatie en

wederopbouw), ook in fragiele staten en door conflicten getroffen situaties.

U kunt het Canadese NAP lezen op:
http://www.international.gc.ca/START-GTISR/women_canada_action_plan_action_femme.aspx?lang=eng

Colombia: het recht op principieel dienstweigeren

Elf maanden na de uitspraak van het oordeel van het Constitutionele Hof van 14 oktober 2009 dat in de Colombiaanse grondwet het recht bestaat op gewetensbezwaren tegen militaire dienst, is het vonnis zelf, 111 pagina's groot, eindelijk gepubliceerd.

In zijn conclusie verwijst het hof naar de ontwikkeling van eigen jurisprudentie en die van principiële bezwaren in andere sectoren, zoals gezondheidszorg en werk, en ook verwijst het expliciet naar de ontwikkeling van internationale normen over het recht tot principieel dienstweigeren.

Lees meer op: <http://wri-irg.org/node/11172>

Achtergrondinformatie

**16 Dagen Actie tegen
Seksegerelateerd Geweld:
Structuren van Geweld:
Raakvlakken tussen
Militarisme en Geweld**

tegen Vrouwen: Kom-in-Actie Pakket

Dit jaar zal het thema van de 16 Actiedagen zich richten op bestaande structuren die seksegerelateerd geweld veroorzaken en continueren, te beginnen met de raakvlakken tussen militarisme en geweld tegen vrouwen. Tijdens de campagne van 2010 zullen we verschillende definities van militarisme onderzoeken, het scala van gewelddadigheden dat deze ideologie voorstaat en de impact die dit heeft op ons activisme en op de gelegenheid die het ons biedt om in echte veiligheid te leven. De nadruk van de campagne van dit jaar zal liggen op het verzamelen van informatie van jou, over jouw individuele en collectieve ervaringen met militarisme, wat weer zal helpen bij het ontwikkelen van toekomstige 16-dagen campagnes.

Ga naar de website van het Centrum voor Wereldleiderschap van Vrouwen en download het 16-Dagen-Kom-in-Actie Pakket en aanvullende informatie:

<http://www.cwgl.rutgers.edu/16days/kit10/kit.html>

50.50

inclusive democracy

**Vredespolitiek –
VN-veiligheidsraad
Resolutie 1325 na**

10 jaar

Terwijl de 10de verjaardag van Resolutie 1325 nadert en de discussies hoog oplopen, hebben we gemengde, tegenstrijdige gevoelens en diepe frustratie over het verleden en gematigd optimisme voor de toekomst. Lyric Thompson van Vrouwen voor Vrede Internationaal rapporteert. Lees het artikel op:

<http://www.opendemocracy.net/5050/lyric->

[thompson/politics-of-peace-taking-stock-of-progress-at-10th-anniversary-of-1325](#)

Er moet meer gedaan worden om gendergelijkwaardigheid bij vredesopbouw te waarborgen, waarschuwt en rapporteert de Secretaris Generaal van de VN

“Nu is het tijd voor systematische, gerichte en duurzame actie, ondersteund door middelen en toezeggingen van alle belanghebbenden – nationaal en internationaal, publiek en privaat, vrouwen en mannen,” schrijft Secretaris-Generaal Ban Ki-moon bij het ontvouwen van een actieplan van zeven punten dat ten doel heeft de praktijken van alle actoren te veranderen en de uitkomsten in het veld te verbeteren. Er is een brede argumentatie voor de conclusie dat het niet vertegenwoordigd zijn van vrouwen bij vredesbesprekingen ertoe heeft bijgedragen dat prioriteiten van vrouwen vrijwel genegeerd zijn in de teksten van vredesakkoorden. Een studie van 585 vredesakkoorden, afgesloten tussen 1990 en 2010, wees uit dat maar 16 procent ervan naar vrouwen verwijzen. Lees meer op:

<http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=36381&Cr=gender+equality&Cr1>

‘Zij kwamen met twee geweren’: de gevolgen van seksueel geweld voor de geestelijke gezondheid van vrouwen in gewapende conflicten

Humanitarian debate: Law, policy, action
Urban violence

Er is een nieuw rapport uitgekomen bij het Internationale Overzicht van het Rode Kruis, met een gedetailleerde beschrijving van de gevolgen van seksueel geweld tegen vrouwen in gewapende conflicten, op zowel het individuele als het sociale niveau. Speciaal aandachtspunt zijn de daaruit voortvloeiende kwesties inzake de geestelijke gezondheid. Het rapport beschrijft

de diverse gevolgen die vrouwelijke slachtoffers van seksueel geweld vaak ondervinden, zoals afwijzing door hun familie, beschadigd moederinstinct, uitsluiting van school en werk, ongeschikt beschouwd voor het huwelijk, gedwongen huwelijken en geweld of moord. Voor meer informatie, zie:

http://stopvaw.org/new_report_on_the_consequences_of_sexual_violence_for_women_inarmed_conflicts.html

Latijns Amerika en de Cariben (LAC): Rapport over Seksueel Geweld

Ofschoon LAC de eerste regio was waar de Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination Against

Women (CEDAW) (Conventie over de Uitbanning van alle Vormen van Discriminatie tegen Vrouwen) werd aangenomen, en er programma's zijn die seksueel geweld aanpakken, is seksueel geweld er nog steeds een ernstig probleem, omdat de programma's steeds mislukken, ofwel doordat zij nooit worden ingevoerd, ofwel omdat zij niet duurzaam zijn. Lees meer op:

http://new.paho.org/hq/index.php?option=com_content&task=view&id=3341&Itemid=2459

10-punten Notitie over de Stand van Zaken na 10 jaar Resolutie 1325 in Europa

Deze notitie beschrijft de visie van het maatschappelijk veld op de huidige stand van de implementatie van VN veiligheidsraadresolutie 1325 en de daarmee samenhangende toezeggingen over Vrouwen, Vrede en Veiligheid in Europa.

U kunt de notitie downloaden van:

http://www.eplo.org/documents/10_points_on_10_years_1325.pdf

Cartoons voor de Vrede

Een tentoonstelling waar zo'n 35 cartoonistenaars uit meer dan 20 landen zich presenteren is het idee van De Kring van Ouders, een groep getroffen Palestijnse en Israëliëse families die de doelloosheid van het geweld in hun regio wilden benadrukken. Onder de kunstenaars die werk hebben geleverd aan 'Cartooning in Conflict' (Cartoons maken tijdens een Conflict) zijn Pulitzer Prize winnaars Pat Oliphant en Jim Morin; de in Polen geboren satiricus Andrzej Krauze, de Britse David Bromley en Norio Yamanoi uit Japan.

De tentoonstelling wordt uitgeleend door Community Dialogue (Dialogo in de Gemeenschap) als een middel om discussie op te roepen. Neem contact op met: Community Dialogue, LINC Resource Centre, 218 York Street, Belfast BT15 1GY, ph 028 90351450; website:

www.communitydialogue.org

Kalender

29 oktober 2010: WPP Workshop tijdens de herdenking van 1325 +10 in New York: Mannen inschakelen voor VN-veiligheidsraadresolutie 1325

In deze workshop, die plaats vindt in New York in het Kerkcentrum van de VN, vertelt WPP iets over haar ervaringen en de lessen die zij getrokken heeft uit de proeftraining voor het inschakelen van mannen bij gendergevoelige vredesopbouw door geweldloosheid. Meer informatie vindt u op onze website:

www.ifor.org/WPP

25-29 oktober 2010: Vredesbeurs Ter Herinnering aan de 10de verjaardag van VN-veiligheidsraadresolutie 1325 over Vrouwen, Vrede en Veiligheid

Op deze interactieve multimediale Vredesbeurs staan organisaties van over de hele wereld, die werken aan de implementatie van Resolutie 1325 over Vrouwen, Vrede en Veiligheid.

Voor meer informatie, zie:

http://www.peacewomen.org/news_article.php?id=171&type=event of <http://womenpromotepeace.wordpress.com/>

25 november – 10 december 2010: 16 Dagen van Actie tegen Seksueel Geweld

De 16 dagen van Actie tegen Seksueel Geweld is een internationale campagne die oorspronkelijk komt van de eerste bijeenkomst van het Women's Global Leadership Institute (Genootschap voor Wereldleiderschap van Vrouwen) in 1991, dat werd gesponsord door het Centrum voor Vrouwelijk Wereldleiderschap. Deelnemers kozen de data 25 november - Internationale Dag tegen Geweld Tegen Vrouwen – en 10 december – Internationale Dag voor de Mensenrechten – om een symbolische link te leggen tussen geweld tegen vrouwen en mensenrechten en om te benadrukken dat zulk geweld een schending is van mensenrechten. Deze 16-daagse periode bevat ook andere opmerkelijke dagen, zoals 29 november, Internationale Dag voor de Verdedigers van Mensenrechten voor Vrouwen, 1 december Wereld AIDS-dag en 6 december, die in het teken staat van de Gedenkdag van de Massamoord bij Montreal. Voor meer informatie, zie:

<http://www.cwgl.rutgers.edu/16days/about.html>

22 februari – 4 maart 2011: 55 Zitting van de UN Commission on the Status of Women (VN-commissie voor de Situatie van Vrouwen)

In overeenstemming met haar meerjaren werkprogramma (ECOSOC resolutie 2009/15) is in 2011 het belangrijkste thema van de Commissie voor de Situatie van Vrouwen: "Toegang en deelname van vrouwen en meisjes aan educatie, training, wetenschap en technologie, met daarbij de bevordering van

gelijke toegang voor vrouwen tot volledige werkgelegenheid en fatsoenlijk werk.”

Uiterste inzenddata voor het insturen van geschreven verklaringen zijn:

- Individuele organisaties: 11 november 2010
- Gezamenlijk geschreven verklaringen: 18 november 2010
- NGO's die op het rooster staan of gezamenlijke verklaringen met NGO's op het rooster: 4 november 2010

Voor meer informatie, zie::

<http://www.un.org/womenwatch/daw/csw/55sessions.htm>

3 – 5 maart 2011: Gerechtigheid? – Gerechtigheid voor Wie? Straf, Bemiddeling of Verzoening?

Tweede Biënnale van de Conferentie voor Oorlogsmisdaden

Deze conferentie is een initiatief van SOLON, Institute of Advanced Legal Studies (Instituut voor Voortgezette Rechtenstudies) en het Centre for Contemporary British History (Centrum voor Eigentijdse Britse Geschiedenis). In de conferentie wordt gekeken naar thema's rond gerechtelijke functies en reacties op oorlogsmisdaden (in brede zin) – in verleden, heden en toekomst – en ook naar reacties op initiatieven zoals van slachtoffers/overwinnaars, belangstellende organisaties en commentatoren, waaronder de VN, NATO en verschillende lokale, regionale en internationale NGO's. Meer details, waaronder het programma en een aanmeldingsformulier zijn te vinden op de websites van SOLON, IALS, en CCBH:

<http://www.perc.plymouth.ac.uk/solon/>;

<http://ials.sas.ac.uk/>; <http://icbh.ac.uk/>

8 maart 2011: Internationale Vrouwendag

Op Internationale Vrouwendag (8 maart) worden wereldwijd de prestaties gevierd van vrouwen op economisch, politiek en sociaal terrein, in verleden, heden en toekomst. Wilt u ook meedoen aan een speciaal 'Wereld Kunst Initiatief' ter gelegenheid van de viering van de 100ste Internationale Vrouwendag in 2011?

Professionele en amateur-kunstenaars en schrijvers zijn welkom. Voor meer informatie, zie: <http://www.internationalwomensday.com/>

19-21 juli 2011: Council (grote vergadering) van War Resisters International

De Council van WAR Resisters International (Internationale Verzetstrijders tegen Oorlog, WRI) zal plaatsvinden tijdens het actiekamp op het kampterrein zelf in Luleå, in het noorden van Zweden. Op dit moment worden als data voor de WRI-council aangehouden 19-21 juli 2011. Voor meer informatie, zie:: <http://www.wri-irg.org/node/11056>

WPP
WOMEN PEACEMAKERS PROGRAM
International Fellowship Of Reconciliation

Cross the lines is produced three times a year in Dutch, English, French, German, Spanish and Russian.

The Women Peacemakers Program (WPP) is an initiative of the International Fellowship of Reconciliation (IFOR). Since 1919 IFOR has pioneered spiritually-based active nonviolence. For more information about WPP, contact editor José de Vries (j.devries@ifor.org).

*For information about IFOR or the IFOR branch in your country, please contact the IFOR international secretariat:
IFOR (International Fellowship of Reconciliation)
Spoorstraat 38, 1815 BK Alkmaar, the Netherlands
Tel. +31 72 512 3014
Fax: +31 72 515 1102
Email: j.devries@ifor.org
Website: www.ifor.org / Website (WPP): www.ifor.org/WPP*

*ISSN: 1388-1345
WPP Program Manager: Isabelle Geuskens
Regional Development Officer: Dorothy Attema
Information Officer: José de Vries
Program Assistant: Merle Gosewinkel
Proofreading: Nadine Beudeker
Lay out: José de Vries
Editors: José de Vries and Merle Gosewinkel*

All photos courtesy of WPP archive